

V RANOVSKÝ

Z PRAVODAJ

Informační čtvrtletník

4/2024

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTY

Vážení a milí spoluobčané,

čas neúprosně běží a je tu opět poslední měsíc v roce, prosinec, měsíc, kdy slavíme nejkrásnější svátky v roce – Vánoce. Jsou to svátky klidu a míru a každý z nás je slaví po svém, některé rodiny dodržují tradice, ale Vánoce nejsou jen Štědrý den, prakticky trvají celý prosinec. U nás ve Vranově nad Dyjí jsme vánoční svátky zahájili adventem, vysvěcením a rozsvícením vánočního stromu a tradičním vánočním jarmarkem. První tradicí je 4. prosinec na svatou Barboru, kdy režeme třešňové větvičky a čekáme, zda na Štědrý den vykvetou. V předvečer svatého Mikuláše, který připadá na 6. prosince, jsme měli Mikulášskou nadílku. Během

adventu se peče cukroví, shánějí se dárky pod stromeček, uklízí se a netrpělivě očekáváme Štědrý den. Měli bychom však cítit pravý význam adventu, klid a pohodu, zklidnit se a rozjímat. Po Štědrém dnu následuje první svátek vánoční - Boží hod a druhý svátek vánoční – svatý Štěpán. V době vánoční oslavíme i Nový rok – Silvestr. Vánoční svátky končí s příchodem Tří králů 6. ledna.

Vážení spoluobčané, jménem svým, zastupitelů městyse a všech zaměstnanců Úřadu městyse ve Vranově nad Dyjí vám přeji krásné a požehnané vánoční svátky. Přeji vám šťastné a hezké Vánoce, pěknou cestu z půlnoční a nový rok plný krásných snů, nadějných cílů a především všem pevně zdraví.

■ Ing. Lubomír Vedra, starosta

VYHODNOCENÍ PROJEKTU „VRANOVSKÁ PŘEHRADA 90“

S koncem roku 2024 končí i projekt „**Vranovská přehrada 90**“, jehož hlavním cílem byla propagace rekreačních a turistických možností Vranovska. V penzionu Benátky 214 proběhlo 5. prosince závěrečné vyhodnocení akce. Destinační společnost ZnojmoRegion seznámila subjekty zapojené do projektu s jeho konkrétním průběhem a realizací. Účastníci setkání ocenili především mediální dosah projektu i množství uskutečněných aktivit, které zpestřily pobyt návštěvníkům našeho regionu. Vyhledávanou možností bylo například sbírání razítek do Vranovského turistického pasu. Z cca 370 odevzdaných pasů byli na schůzce vylosováni 3 výherci **Soutěže o dovolenou se zážitky u Vranovské přehrady pro rok 2025**. Mezi výherce budou rozděleny vouchery a další ceny v celkové hodnotě přes 51 tisíc Kč. V příštím roce plánuje ZnojmoRegion další projekt

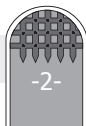
na podporu turismu a cestovního ruchu na Znojmsku. Námětem by tentokrát měly být hranice a pohraniční oblast Znojemska.

■ Ing. Jaroslav Ryšavý

Historické fotografie a jiné, zachycující Vranovskou přehradu i její okolí, naleznete v galerii na webových stránkách <https://vranovskaprehrada90.cz/galerie-vp90>

SRDEČNĚ ZVEME NA PŘIPRAVOVANÉ AKCE

7. února 2025	Hasičský ples
22. února 2025	Masopustní průvod
1. března 2025	Masopustní merenda

KOZÍ STEZKA ZA VRANOVSKÝM ZÁMKEM JE OPĚT PRŮCHOZÍ

Správa Národního parku Podyjí v listopadu informovala, že žlutá turistická trasa (Felicitin okruh) vedoucí z Benátek k Vranovskému zámku, která

byla uzavřena z důvodu nestability lesního porostu, je opět otevřena a volně průchozí.

INFORMACE ZE SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

Rok 2024 se nám blíží ke konci a je na čase se ohlédnout, jaký byl a co nám přinesl.

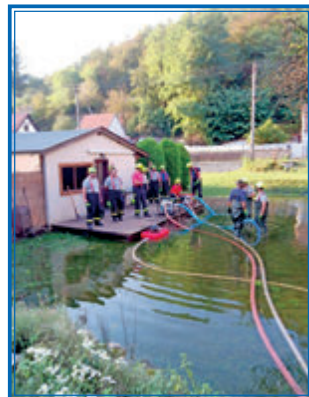
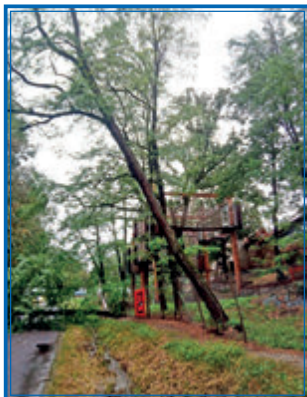
U nás hasičů byl výjimečný počtem událostí, kterých jsme řešili 37. Nejvíce bylo technických pomocí, a to 29 (likvidace hmyzu, stromy přes komunikaci, práce na vodě a pomoc při povodních), u požárů jsme byli 4x, ostatní pomoc 1x (výcvik s vrtulníkem), ostatní mimořádné události 3x.

U zásahů jsme strávili 59,37 hodin a bylo odpracováno 298,2 hodin.

Tatra byla u zásahu 5x, Fiat 3x, Avia 32x a čln 6x. Technika ujelela celkem 562 km.

Z dotací JMK jsme pořídili dva nové dýchací přístroje a tři zásahové obleky v celkové hodnotě 143 tisíc. Dotace činila 70% a náš městys doplatil 30%.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, co se ja-

kýmkoliv způsobem podíleli na chodu sboru, při zásazích, pořádání kulturních akcí, na soutěžích a všem, co hasiče ve Vranově podporují.

Přeji Vám krásné Vánoce a jen to nej do nového roku. 7. února 2025 se uvidíme na hasičském plese.

■ Jan Maurer

Z MÍSTNÍ KNIHOVNY

Máme za sebou více než rok v nových prostorách opravené budovy knihovny. Knihovna zaujímá téměř celý půdní prostor. Podařilo se zde vytvořit příjemné moderní prostředí nejen pro výpůjčky knih, ale i hrací a odpočinkové zázemí pro děti a mládež. Knihovnu v průběhu roku navštěvují děti ze základní školy i děti z mateřských škol z okolních vesnic v rámci besed. Každoročně, vždy na konci školního roku, jsou slavnostně pasováni prvňáčci na čtenáře. Knihovna je vybavena dvěma počítači s připojením na internet, wi-fi a tiskárnou, vše je k dispozici i neregistrovaným uživatelům knihovny. Čtenářům, kteří nemohou přijít do knihovny osobně, dovezeme knihy domů, jen musí dát o sobě vědět. Rovněž není problém vypůjčit knihu, kterou nemáme a po které toužíte, z jiné knihovny. V oddělení pro děti jsou

deskové a stolní hry, můžete si je přijít kdykoli zahrát, některé je možné zapůjčit i domů.

V knihovně máme 7 988 knih beletrie i literatury naučné. Registrovaných uživatelů knihovny je 163, z toho 71 do 15 let. Uživatelé navštívili knihovnu za tento rok 1 268krát, vypůjčilo se 1 957 knih (do konce roku ještě přibude), z toho 1 553 knih si vypůjčili dospělí a 404 děti.

Nákup knih je čím dál tím obtížnější, knihy jsou jednak dost drahé a jednak by měla být kniha co nejvíce čtená, tedy půjčovaná. Vyhovět musíme dospělým i dětem. Rádi uvítáme tipy na dobré knihy, které vám u nás v knihovně chybí. Rovněž také tipy na tituly časopisů, které by se daly půjčovat a byl by o ně zájem.

Nezbývá než popřát všem věrným čtenářům klidné a pohodové vánoční svátky, a vězte, že čtením dobré knihy nic nezkažíte. A kdo nemá na čtení náladu nebo čas, jsou tu i audioknihy k poslechu nebo četba na pokračování v českém rozhlasu.

■ Kateřina Grundová

ADVENTNÍ ČAS V MATEŘSKÉ ŠKOLE

■ kolektiv MŠ

ZE ŠKOLNÍCH LAVIC

Ve čtvrtek 10. října vyrazili naši žáci z 1. – 5. ročníku na pláž Vranovské přehrady na drakiádu. Všem drakům se podařilo vzlétnout, počasí se vydařilo, takže se už teď všichni těší na příští ročník.

Žáci 6. - 9. ročníku se vydali v pátek 11. října do přírody. V rámci projektového dne SEZNAMTE SE S NP PODYJÍ vyrazili podél Dyje směrem k Ledovým slujím. Akce byla zaměřena na různorodost biotopů v národním parku.

Za našimi nejmenšími školáky z 1. a 2. ročníku přišli v úterý 15. října zástupci Policie České republiky, aby s nimi besedovali na téma „Dopravní výchova“.

V sobotu 19. října se v naší škole zpívalo, hrálo na basu, cimbál, piano, kytaru, flétnu, rytmické nástroje, na tělo... Jinými slovy - radovalo se ze života. Už popáté jsme uspořádali „Zpívání na schodech“. Moc děkujeme muzikantům Janu Jeřábkovi, Martinu Hájkovi a Jiřímu Nesibovi za jejich návštěvu a krásný hudební příspěvek.

Ve čtvrtek 7. listopadu navštívili žáci 6. ročníku Ji-homoravské muzeum ve Znojmě, kde si prohlédli

zajímavou expozici „Pravěcí zemědělci“.

V pátek 8. listopadu zavítali naši devátáci na Šumnou, kde navštívili areál firmy Aurapol s.r.o., aby se dozvěděli zajímavé informace o výrobě tiskových strun (filamentu) do 3D tiskáren.

Ve čtvrtek 28. listopadu ozdobili naši žáci a učitelé vánoční stromy na náměstí a o dva dny později jsme vystoupili s hudebním programem na Vánočním jarmarku u Společenského domu.

V úterý 3. prosince už potřetí v letošním školním roce vysílalo školní Rádio BEST, které letos připravují naši šestáci.

Ve čtvrtek 5. prosince připravili žáci 9. ročníku pro své mladší spolužáky mikulášskou nadílku a po uzávěrce tohoto čísla zpravodaje proběhly ve čtvrtek 12. prosince tradiční „Vánoční dílny“.

Další informace včetně různých fotogalerií najdete na www.zsvranov.cz.

Všem čtenářům zpravodaje přejeme krásné Vánoce a hodně štěstí, zdraví v novém roce.

■ Mgr. Lubor Durda

SVĚTÝLKOVÉ PUTOVÁNÍ

ZAHÁJENÍ ADVENTU VE VRANOVĚ NAD DYJÍ

Konec roku se vždy odehrává ve slavnostní atmosféře adventu, vánočních svátků a příprav na příchod roku nového. Jinak tomu nebude ani letos. Předvánoční čas je obdobím přátelských a rodinných setkávání, přípravy na nejkrásnější období roku. Pro někoho plný pohody, pro jiné shonu. Strávení volného času na kulturních a společenských událostech je příležitostí pro zklidnění a předvánoční naladění. Společně se snažíme si předvánoční období co nejvíce užít.

Jarmark, který pořádáme od roku 2010, k nám dýchne kouzlo Vánoc. V sobě a ve svých domech vytváříme sváteční atmosféru, která se rok co rok vrací díky zachování tradic.

K našemu jarmarku neodmyslitelně patří soutěž vyhlášená naším panem starostou Ing. Lubomírem Vedrou „O nejlepší Vranovskou vánočku“, letos již XII. ročník. Vánočka tradičně symbolizuje rodinu a pevné pouto. Podle zvyků by měla vánočka ležet na štedrovečerní tabuli pro štěstí do dalšího roku. Vánočka je nezbytnou a nepostradatelnou součástí vánočních svátků, ať pečená doma nebo koupená v obchodě.

Ale o tom by Vám mohli povídat tvůrci všech 13 přihlášených vánoček do naší soutěže. Velice si vážíme hospodyněk, které přispěly do naší soutěže vzorkem té své vánočky. Upéct vánočku totiž není vůbec jednoduché. Každý vzorek je originální kus práce, což bylo patrné i z ochutnávky po skončení vyhodnocení před Společenským domem.

Ze všech přihlášených vzorků do soutěže byla od 9 hodin od rána v prostorech sálu Společenského domu uspořádaná výstava, kde měli návštěvníci možnost ohodnotit vánočku dle oka a vzhledu, kdy vítěznou se stala vánočka paní Antonie Balonové z Vranova nad Dyjí.

Porota, která hodnotila chuť a vzhled, neměla lehkou práci, pracovala ve složení: Jana Krčálková, Jaroslav Doubek (Sany), Eva Klimešová a Petr Grund ml.

Umístění:

1. místo – Anna Šulová
2. místo – Zdeňka Černošková
3. místo – Hana Sedláková
4. místo – Eva Plucková a Miluška Švajková
5. místo – Kateřina Votoupalová

Ceny do soutěže věnoval Městys Vranov nad Dyjí a Country Saloon /pan Doubek/, za což mu patří velký dík. Soutěžícím i návštěvníkům děkujeme za účast a doufejme, že pan starosta vyhlásí i další ročník soutěže.

Všem, kteří se podílí na každoročním pořádání jarmarku, mnohokrát děkujeme, neboť bez vaší pomoci se taková akce zajistit nedá. Stejně tak děkujeme všem, kdo přišli jarmark navštívit, protože ani bez vás by to jednoduše nešlo a nezapomeňte Čas adventu by pro nás měl být časem síření, rozjímání a zamyšlení se nad uplynulým rokem. Proto všem přejeme krásný advent.

■ Marie Mynaříková

VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

V létě letošního roku proběhlo mezi obyvateli Vranova nad Dyjí dotazníkové šetření k diplomové práci s názvem Strategický plán rozvoje obce Vranov nad Dyjí. Záměrem tohoto šetření bylo zjistit, jaká je spokojenost místních obyvatel s životem v obci, s nabízenými veřejnými i komerčními službami a jaký je postoj obyvatel k budoucímu rozvoji městyse. Na vyplnění dotazníků se celkem podílelo až **107 respondentů**. Všem respondentům mockrát děkuji za vyplnění! Co se týká samotných výsledků průzkumu lze zmínit to nejhlavnější, a sice že celkem **87 % obyvatel je se životem ve Vranově nad Dyjí spokojeno**. Co se respondentům v obci nejvíce líbí, je jeho blízkost přírodě, což uvedlo až 89 % respondentů, dále více jak polovina respondentů uvedla historické a sakrální památky městyse a více jak třetina respondentů uvedla klidný život v obci. Naopak, co se respondentům ve Vranově nad Dyjí nejméně líbí, je nabídka zaměstnání, kterou uvedla třetina respondentů, necelá třetina respondentů uvedla nadměrný počet turistů a více jak čtvrtina respondentů uvedla vztah mezi lidmi. Nespokojenost se dále nejvíce projevila u samostatného hodnocení dopravní infrastruktury a parkování, s čímž je nespokojeno celkem 41 % respondentů, více negativních postojů lze zaznamenat i u hodnocení nabídky bydlení (celkem nespokojeno 22 % respondentů) a u zdravotních nebo sociálních služeb. Do nespokojenosti s těmito službami se zřejmě promítá to, co respondenti uvedli, že jim v obci nejvíce chybí, a sice pediatr a dům pro seniory.

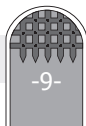
Nejčastěji zmiňovaným problémem či překážkou pro rozvoj městyse bylo příliš konzervativní vedení obce, což je výsledek, ke kterému by se mělo v plánování budoucího rozvoje obce přihlédnout, jelikož otevřenost vedení obce k novým podnětům a společenským nárokům jsou pro účinné strategické plánování rozvoje obce zásadní. V takovém strategickém plánování však je klíčový i zájem obyvatel o veřejné dění. Z výsledků tak může být potěšující zprávou, že celkem 63 % respondentů uvedlo, že se o budoucí plány městyse na jeho rozvoj zajímá. Dokonce až 80 % respondentů se domnívá, že pro plánování budoucího rozvoje obce je důležité mít zpracovaný písemný dokument. Přesto se dle výsledků z dotazníkového šetření ukázalo, že pouze třetina obyvatel ví, že městys strategický plán má a jen necelá třetina obyvatel se doposud zapojuje do rozvoje městyse. I když tedy respondenti projevili o veřejné dění zájem, lze tvrdit, že zájem většiny obyvatel je spíše pasivní. Pro účinný rozvoj obce je však třeba jak aktivní zapojení obyvatel, tak progresivní přístup vedení obce. Je tedy stále co zlepšovat a o tom ostatně celé strategické plánování rozvoje obce je – hledá, co je potřeba zlepšit, a stanovuje způsoby, jak to zlepšit. Chtěla bych tak ještě jednou poděkovat všem, kteří se podíleli na dotazníkovém průzkumu a poskytli tak výsledky pro diplomovou práci, která může být Vranovu nad Dyjí přínosná k plánování rozvoje na další roky.

■ Anna Grundová

DRAKIÁDA NA PTAČÍM VRCHU

V neděli 20. října proběhla naše první Drakiáda na Ptačím vrchu, počasí nám vyšlo přímo snové – sluníčko svítilo a vítr foukal tak akorát J. K registraci se dostavilo úctyhodných 45 soutěžících, kteří zhruba hodinu předváděli své letecké umění. Celou dobu jejich leteckou exhibici bedlivě hlídala 5-ti členná porota složená z nestranných návštěvníků akce. V každé kategorii bylo vyhlášené první místo, které bylo odměněno knihou „Za

humny je drak“ a památečným diplomem, a další dva soutěžící byli odměněni sladkostmi. V kategorii „Nejoriginálnější domácí drak“ se jako první umístil Nikolas Kovář, „Nejvýše doletěl“ drak Laury Hanákové, „Nejhezčího draka“ dle poroty měl Jakub Jurinec a „Vozembouch“ byl drak sourozenců Medkových. Zmínila bych ještě draka sourozenců Skoumalových, měl našlápnuto vyhrát rovnou ve 2 kategoriích, bohužel se ten nejoriginálnější domácí

drak udržel nejvýše maximálně 10 minut, poté se zamotal s jiným drakem a přetrhlo se lanko. Každý registrovaný účastník dostal medaili a osvědčení o řízení draka.

Po předání všech cen jsme si pod dozorem SDH Vranov opekli špekáčky, které nám věnoval Country Saloon, a tím jsme zakončili toto krásné odpoledne. Na závěr bych ráda ještě jednou moc poděkovala všem, kteří se na akci podíleli a jakýmkoliv způsobem nám podali pomocnou ruku, ale v neposlední řadě bych také ráda poděkovala všem lidem, kteří si udělali čas, měli chuť se setkat a přišli za námi. Těšíme se zase příště!

■ za Setkávání Bára

SETKÁVÁNÍ

Začátkem listopadu jsme odstartovali druhou sezonu našeho milého Setkávání a hned od samého začátku to byla jízda J. První setkání v duchu Halloweenu bylo přímo famózní, děti přišlo mnoho, tančily, soutěžily, vyráběly a v neposlední řadě na ně čekala „Strašidelná stezka“ s pokladem. Druhé setkání s sebou přineslo téma svatého Martina, děti si domů vyrobily dřevěného koníka, ale hlavním hřebem večera byla jízda na koni a svatomartinový lampionový průvod v čele se svatým Martinem na koni. Za to, že se děti mohly povozit na koni, vděčíme paní Anně Paluskové a její Kaře, moc děkujeme ještě jednou touto cestou! Další týden jsme uspávali broučky a přírodu. A první týden v prosinci nás navštívil Mi-

kuláš se svojí družinou, pár slziček sice ukápló, ale měli jsme štěstí na úžasnou Mikulášskou družinu, byli na nás moc hodní, vlídní, dokonce si s námi zatancovali, takže veškerá bázeň a stres byly vmžiku pryč. Před Vánoci si ještě přiblížíme tradici svaté Lucie, možná nás přijdou Lucky i zkontrolovat. Ale nejvíc se těšíme na poslední setkání, kdy si uděláme „malý Štědrý den“, budeme ochutnávat cukroví, přibližovat si veškeré vánoční tradice, budeme si povídat, zpívat... prostě jen budeme... budeme SPOLU a budeme si užívat společné těšení se na svátky klidu, míru a pokoje. Protože co je víc, než užít si zklidnění před koncem roku v kruhu milých lidí.

Chtěli bychom vám popřát klidné a pokojné Vánoce v kruhu blízkých, plné lásky a pohody. Do nového roku nám všem pak přejeme hlavně zdraví, štěstí a více chvil strávených pospolu, protože být spolu je v dnešní uspěchané době dar, který si nesmíme nechat vzít...

■ za Setkávání Bára

MĚSTYS SNÍŽÍ KOEFICIENT DANĚ Z NEMOVITOSTI

V letošním roce došlo k velkému navýšení daně z nemovitosti. Toto navýšení ze strany státu se dotklo všech obyvatel v České republice. Osobně s tímto postupem nesouhlasím, a proto zastupitelstvo městyse přijalo opatření, jak tuto daňovou zátěž trochu občanům snížit. Pro vysvětlenou několik informací k uvedené dani. Daň z nemovitých věcí je jedinou daní, kterou vybírá státní finanční úřad, ale finanční prostředky pak náleží ze 100% obci, která s nimi nakládá podle svého uvážení. Platí jí všichni vlastníci pozemků, staveb i bytových jednotek, a to každoročně do konce května. Díky účinnosti zákona č. 349/2023 Sb. (konsolidační balíček) došlo od 1.1.2024 k výrazným změnám, které se týkají i problematiky daně z nemovitých věcí. Novelizací zákona o dani z nemovitých věcí došlo k výraznému skokovému navýšení sazby daně z pozemků, staveb a jednotek ze strany státu přibližně o 80 %. Nově lze stanovit místní koeficient ve výši od 0,5 do 5,0, což umožňuje jak zvýšení, tak i snížení daně. Pro srovnání pár čísel. V roce 2023 městys vybral 1 360 815,- Kč, v roce 2024 by se mělo vybrat díky konsolidačnímu ba-

líčku 2 450 000,- Kč. Na zastupitelstvu městyse jsme se rozhodli, že snížíme daňovou zátěž pro občany a vyjmenované skupiny. Tímto snížením vybereme v roce 2025 asi o 450 000,- méně, než se vybere v letošním roce. Snížením koeficientu z 2 na 1,5 snížíme daňové zatížení občanů v souvislosti s bydlením a naopak se zvýší zatížení pro nemovité věci související s rekreací, podnikáním a garážemi. Přesto i tam dojde pro uvedené skupiny ke snížení, protože snížíme koeficient 3 na 2,5. Myslím si, že je to rozumné řešení, i když jsme jedna z mála obcí a měst, kde přistoupili ke snížení této daně. Musíme si všichni uvědomit, že snížení této daně zatíží městys o necelý půl milionu korun, ale stát nás ještě zkrátí na sdílených daních zhruba o stejnou částku, o kterou jsme provedli snížení. Mění se tedy k horšímu i podíl obcí na výnosu ze sdílených daní ze strany státu. Nově se také zavádí inflační koeficient, který od roku 2025 automaticky navyšuje daň z nemovitých věcí o inflaci za předchozí období.

■ Ing. Lubomír Vedra, starosta

PŘEDÁVÁNÍ DĚTSKÉHO HŘIŠTĚ V ZÁTIŠÍ

SVATOHUBERTSKÁ MŠE

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA

PODZIMNÍ SEZÓNA 2024/2025

Po nezdařilém podzimu, kdy se nám příliš nedařilo v soutěžních zápasech, jsme si spravili chuť alespoň úpravami na našem malém, hezkém fotbalovém hřišti.

Hned po skončení soutěží všech věkových kategorií jsme začali s nutnou ořezávkou porostu u vody, kde některé větve stromů již značně komplikovaly hladký průběh utkání a bylo nutné je pokrátit. K tomuto účelu jsme měli pronajatou pracovní plošinu firmy Obrokov, bez které by tyto úpravy nebylo možno provést. Kromě početné skupiny dobrovolníků z řad rodičů našich fotbalových nadějí se akce zúčastnil také pan Jiří Střecha, který nám rovněž zapůjčil mechanizaci. Všem zúčastněným patří velké poděkování.

Dále jsme začali s dlouho připravovanou úpravou terénu ve svahu nad hřištěm směrem ke škole. V první fázi jsme museli vysekat náletové dřeviny, se kterými nám pomohl pan Aleš Hanák. Poté jsme zahájili samotné úpravy svahu za pomoci těžké techniky, která pomohla odebrat značnou část zeminy

a vytěžit kořeny, aby se mohlo začít se stavbou operčních zdí. Tyto budou posléze sloužit jako zóna pro fanoušky. Hrubé stavební práce jsou tímto dokončeny a postupně budeme pokračovat dalšími úpravami směřujícími k dokončení této poměrně velké akce. Závěrem bych se s vámi chtěl rozloučit přáním poklidného prožití konce roku a do nového nám všem popřát pevné zdraví a mnoho zdarů!

■ za SK Vranov Slavomír Jaklovský

DOČKÁ SE VRANOVSKÝ KOSTEL ZVONŮ?

Z dochovaných materiálů je známo, že zvony v našem kostele byly čtyři. Zvon z roku 1698 ulitý ve Znojmě, další zvon vážící 100 kg z roku 1743, malý zvon vážící 80 kg a umíráček o váze 35 kg. Nyní je na věži jen malý zvon z roku 1825 s nápisem „Johann Florio gossen in Znaym 1825“. Přání, aby zdejší kostel měl zvony, které když se rozezvučí v tomto údolí a ozvěna dlouze doznívá mezi skalisky, je mnohaletá touha nejen zdejších duchovních, ale i zvukomilovných občanů, jimž současný hlas pouhé nahrávky chrudimských zvonů nezní příliš lichotivě.

Pořídít nové zvony tak, jak doporučují odborníci, aby ladily s hlasem vzácného historického zvonu z věže kaple na zámku, není ale laciná záležitost. Již v roce 2020 byla oslovena renomovaná zvonařská dílna v Brodce u Přerova – zvonařství Dytrychových. S rodinou se osobně velmi dobře znám, působila jsem zde jako obvodní lékařka, často jsem osobně byla u lití zvonů v jejich dílně, což je hotový obřad s úctou k řemeslu. Vranov navštívila současná majitelka dílny, paní Laeticie Vránová-Dytrychová, vnučka zakladatelky zvonařské dílny v Brodce, a tehdy vypracovala cenovou nabídku, která je v dohledných letech zcela nereálná... Jen zvony byly v ceně 2 234 726,64 Kč, a to bez dalších prací jako je doizení, zavěšení zvonu, doprava atd., v dnešní době to bude odhadem už více jak 3,5 milionů korun.

Mít vlastní zvon v obci vždy bylo a stále je zbožným přáním všech občanů. Zvon byl a je součástí života obce, oznamuje události radostné, žalostné i varovné. Kde není kostel nebo kaplička, stojí alespoň zvonička, která v pradávnu měla hlavně účel ohlašovací – při požárech, nájezdech vojsk, živelném nebezpečí či pozvání k modlitbě. Od roku 1751, kdy Marie Terezie vydala takzvané protipožární nařízení, se v každé vesničce budovala zvonička jako místo k varování při požáru.

Připomeňme si v této souvislosti pár zajímavostí. Zvon je bicí nástroj kalichovitého tvaru, odlitý ze zvláštní slitiny, tzv. zvonoviny, což je 78% mědi a 22% cínu bez dalších příměsí. Věda, která se zabývá touto problematikou se nazývá kampanologie, a osoba rozeznávající zvon je zvoník – dnes je často nahrazen automatickým elektrickým pohonem.

Zvon má dvě části: tělo a srdce. Srdce zvonu je zavěšené a částí zvonu zvanou pěst bije do věnce, tak se nazývá místo, kde je tloušťka těla zvonu největší. Výrazem ústa je označován dolní rozšířený otvor zvonu, kudy odchází hlas. Zajímavé je i to, jak se zvony zavěšují. Většinou si vybavíme běžné věšení zvonu, kdy srdce visí směrem dolů a bije do pohybujícího se těla zvonu. Zmíním však ještě tzv. „rebelantské“ nebo „husitské“ zvony, ty u nás zrušil Josef II. – při jejich užívání byly totiž časté úrazy, neboť zvony byly zavěšené obráceně – srdcem vzhůru a po jeho nařízení se musely spustit do běžné polohy. U nás je to méně obvyklý způsob ukotvení, ale v Rusku, zvláště v pravoslavných chrámech, je to nejběžnější způsob zavěšení, rovněž v zemích Orientu. Pro úplnost ještě uvedu, že existují i pevně nepohyblivě zavěšené zvony do zdiva, ty se nehoupou a při zvonění se houpe jen srdce.

Nejstarší u nás známý zvon je umíráček z roku 1281 uložený v muzeu v Chebu. Další pak z roku 1312 z kláštera v Břevnově a existuje i zvon z minoritského kláštera v Benešově u Prahy, ten je z roku 1322.

Největším zvonem u nás je zvon Zikmund ve Svatovítké katedrále na Pražském hradě. Ten váží 16,5 tuny. Je třeba též zmínit i nový zvon odlitý v roce 2022 jako památku na 9 501 zvonů zabavených za II. světové války, zvaný jako zvon sv. Václava – váží 8,2 tuny a je umístěn v Olomouci v katedrále sv. Václava. Největším zvonem na světě je známý Car kolokol v Moskvě. Ten váží 193 tun, ale nikdy nezazvonil, protože dříve než byl zavěšen, při požáru v Kremle v roce 1737 byl rozřhzen, a když jej lidé při záchráně polili vodou, tak praskl. Největší dosud funkční zvon je z roku 1790 a váží 88 tun, je ve městě Mingun v Barmě. Známé jsou zvony londýnský BigBen, Pummerin v kostele sv. Štěpána ve Vídni atd.

Nejznámější zvonce je Šikmá věž v Pise v Itálii. Nejstarší zvony světa jsou známy již tři tisíce let před naším letopočtem, a to z Mezopotámie, modlitební zvonky jsou známé ze staré Číny, Egypta, Starověkého Řecka a Říma.

Velké ztráty zvonů ve světě, ale i u nás byly za obou světových válek, kdy za I. světové války se materiál

ze zvonového bronzu používal na výrobu kanonů a zbraní, později jako materiál pro výrobu lodních hřídelí a šroubů, kluzných ložisek. První etapa rekvizic začala v roce 1916 a za I. sv. války bylo zabaveno asi 5 400 kusů zvonů. Z tohoto smutného období historie zvonů se podařilo zachránit cimbál z roku 1843, který byl letošního roku jako vzácný unikát naistalován na prostranství za zdejším kostelem na starém hřbitově a má poslání slavnostního oznamování událostí.

VOLÁM ŽIVÉ, OPLAKÁVÁM MRTVÉ – tento nápis je již několik století vepsán na zvon, který je ve švýcarském městě Schaffausen.

Dle legendy se prvním křesťanským zvonařem stal biskup Paulinus z Noly v Kampánii – ten zemřel roku 431. Když uviděl zvonky květin, jak se z jejich květů linuly nadpozemsky krásné zvuky, přivedlo ho to na myšlenku vyrobit podobný nástroj z kovu ke svolávání lidí ke slávě Boží. Je tedy patronem zvonařů, ale jsou zde i další patroni, a to sv. Agáta, sv. Barbara, sv. Teodor, sv. Zuzana, sv. Antonín poustevník...

Shodou „náhod“ a událostí dostala zdejší farnost možnost získat tři zvony, které (již po provedeném odborném technickém průzkumu zdejšího kostelní věže) svými parametry odpovídají zdejšímu potřebám. Zvony byly dány k nabídce z farnosti v Německu poblíž Bonnu, z jednoho evangelického kostela, který se ruší. Možný odkup je za odhadní cenu cca 500 000 Kč. Jde nepochybně o velmi výhodnou příležitost, jak získat vytoužené zvony do zdejšího kostela a rozšířit tak atrakci a zážitek pro místní i návštěvníky při odbýjení zvonů, které v souzvučení se zámeckým vzácným zvonem, budou dechberoucím zážitkem.

Nebyli jsme jediným zájemcem této lukrativní nabídky, proto bylo učiněno neodkladné rozhodnutí ve prospěch věci – že se zvony zakoupí a následně budou hledány finanční zdroje. Nyní je však již jisté, že zvony získáme. Představitelé vedení městyse přislíbili finanční pomoc dle možnosti obce, ale hlavní část stále zůstává na bedrech farnosti. Víte, že existuje účet farnosti speciálně na tento účel? **Číslo účtu: 191930779/0300, variabilní symbol: 7777, do zprávy pro příjemce uvést: zvony.** Velké díky všem, kteří přispěli či přispějí na tuto věc.

■ MUDr. Alena Horná

POZVÁNÍ NA NOVOROČNÍ VÍTÁNÍ

Posláním cimbálu instalovaného za kostelem Nanebevzetí Panny Marie je nechat rozeznít své tóny při slavnostních událostech obce. Loučení se starým rokem a vítáním roku dalšího je ta pravá oslavná chvíle. Přijďte všichni, kdo chcete poděkovat za to či vzpomenout na to, co se v tomto roce událo, a vyslat svá přání do roku 2025.

Kdy?

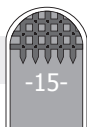
31. prosince 2024 ve 20.00 hod., aby se mohli zúčastnit i děti.

Kde?

u cimbálu za kostelem, kde bude slavnostně odečten kladívko, kterým každý bude mít právo poklepat na cimbál poslat své novoroční přání do nebe. Taktéž nadílka světelných bublin roznese vaše přání do všech koutů světa.

Občerstvení samoobslužné – přines, co dům a Bůh dá, mezi přáteli se všechno rozdá...

■ MUDr. Alena Horná

Všem občanům Vranova nad Dyjí a čtenářům Vranovského zpravodaje přejeme příjemné prožití vánočních svátků, hodně zdraví, štěstí a úspěchů v roce 2025.

VRANOVSKÝ ZPRAVODAJ

Místo vydání: Vranov nad Dyjí

Číslo a měsíc vydání: 4/2024, prosinec 2024

Evidenční číslo per. tisku přidělené ministerstvem - MK ČR E 14326

Vydavatel: Městys Vranov nad Dyjí, Náměstí 21, PSČ 671 03 Vranov n. D., IČ - 00293806

Náklad: 500 ks

Distribuce: zdarma do schránek

Edítorka: **J. Kocholová**

Příspěli: **O. Bednařík, Th.D. M. Dunda, Mgr. L. Durda, P. Grund, A. Grundová, K. Grundová, MUDr. A. Horná, S. Jaklovský, Bc. B. Jurincová, J. Maurer, M. Mynaříková, Ing. J. Ryšavý, Ing. L. Vedra, P. Velebová**

Korektura textů: **Mgr. Z. Černošková**

Grafika a tisk: Tiskárna WEGA, Znojmo, www.WEGA.cz

Uzávěrka dalšího čísla zpravodaje bude: březen 2025

Textové příspěvky, fotografie, náměty pošlete na adresu podatelna@ouvranov.cz

